

BINNENKRANT

Huis De Zalm, Zoutwerf 5
2800 Mechelen

Verantwoordelijke uitgever: Fons Dierickx, Grote Baan 193, 9310 Herdersem

BIJLAGE

ONS HEEM

juli-augustus-september 2009

driemaandelijks tijdschrift
afgiftekantoor: 2800 - Mechelen Mail
P 408944

INHOUDSTAFEL

Heemkunde Vlaanderen vzw anno 2009 – 2011	2
Nieuwe website Heemkunde Vlaanderen vzw	6
Een website voor je heemkring?	8
Heeft u vragen? Stel ze aan de consultants van Heemkunde Vlaanderen vzw!	9
Sport: Fait(es) divers	10
Samen de natuur in - Natuurpunt presenteert Brochure	11
Zondag 25 april 2010 Erfgoeddag FAKE?	14
Taal of tongval?	16
Hoe verwerk je een schoolarchief?	17
Erfgoedcel Waasland organiseert colloquium over de Sinterklaas- en Sint-Maartensgebruiken in Vlaanderen	18
WAASLAND-IN-STUKKEN - Tien jaar Waas Archievenoverleg	19
Laat je verleiden op Zenith 2009	20

Met steun van de
Vlaamse overheid

Heemkunde Vlaanderen vzw anno 2009 – 2011

2009 betekent voor Heemkunde Vlaanderen vzw de start van een nieuwe periode in haar structurele werking. Het in voege treden van het cultureel-erfgoeddecreet biedt voor Heemkunde Vlaanderen vzw heel veel kansen en mogelijkheden waar de vereniging ten volle wil op inspelen. Door het optrekken van de jaarlijkse structurele werkingsmiddelen van Heemkunde Vlaanderen vzw kan de projectwerking (zijnde Lokaal Geheugen, Pro Memorie en de projecten rond Europese samenwerking) in de structurele werking geïncorporeerd worden. Door de verhoging van de structurele middelen kan Heemkunde Vlaanderen vzw haar personeelsbestand optrekken van drie naar vijf vaste medewerkers. Zo zullen er vanaf oktober 2009 drie consultants, een coördinator en een administratief medewerker bij Heemkunde Vlaanderen vzw in dienst zijn. Hierdoor kan het vaste aanbod van Heemkunde Vlaanderen vzw aan vorming, ondersteuning en begeleiding versterkt worden. In dit artikel willen we kort de werking en plannen van Heemkunde Vlaanderen vzw toelichten. We beginnen bij de aangepaste missie en geven vervolgens meer uitleg over de geplande vorming, ondersteuning en werking.

1. De aangepaste missie van Heemkunde Vlaanderen

vzw

Heemkunde Vlaanderen vzw is het ankerpunt voor de cultureel-erfgoedgemeenschap heemkunde in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Heemkunde Vlaanderen vzw is een vereniging die **heemkunde** en **onderzoek** over lokale en regionale geschiedenis in Vlaanderen **stimuleert, promoot, cultiveert, uitdiept en zichtbaar maakt** voor het grote publiek en die **ondersteuning, begeleiding en vorming biedt** aan lokale heemkundige verenigingen, aan individuele heemkundige vorsers en aan de provinciale koepels voor heemkunde in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dit o.a. door te publiceren, door informatie en beleid toegankelijk te maken voor haar doelpubliek, door studiedagen te organiseren en door te participeren aan allerlei erfgoedmanifestaties. Daarnaast biedt Heemkunde Vlaanderen vzw ook **ondersteuning, begeleiding en vorming** aan alle lokale musea en lokale archief- en documentatiecentra **i.v.m. het beheer en de ontsluiting van hun lokale erfgoedcollectie**. Heemkunde Vlaanderen vzw wil zich eveneens binnen een **Europees en internationaal kader** profileren en mensen stimuleren om cultuur en erfgoed te

hanteren als een manier om wederzijds respect en begrip in de hand te werken.

2. Vorming

Heemkunde Vlaanderen vzw biedt een vormingsaanbod aan haar doelpubliek (d.i. de heemkundige verenigingen, de provinciale koepels voor heemkunde, de lokale musea, de lokale archief- en documentatiecentra en de individuele heemkundige vorsers) aan. Deze vorming kan gaan over regelgeving, inhoudelijk heemkundig/historisch onderzoek, vrijwilligersmanagement, archief en documentatie, beheer en ontsluiting van een lokale erfgoedcollectie of andere aspecten van de werking van een lokale erfgoedvereniging. Heemkunde Vlaanderen vzw kan dit vormingsaanbod zowel regionaal als provinciaal aanbieden.

2009:

- Lessenreeks archief en documentatie: periode eind oktober tem. half december
- Werkwinkel boeiend en bondig communiceren: periode oktober/november
- Interactieve vormingssessie over het beleid rond streektalen en dialecten

2010:

- Werkwinkel omgaan met de pers: periode half februari tot half maart
- Cursus over digitaliseren en digitaal archiveren: theoretisch luik, periode half april tot half juni
- Lessenreeks paleografie: bestaande uit 3 lessen; eerste helft 2010
- Lessenreeks Hoe schrijf ik een historische tekst: najaar 2010
- Lessenreeks erfgoededucatie: najaar 2010

2011:

- Cursus (vervolg op die van 2010) over digitaliseren en digitaal archiveren: praktisch luik, voorjaar 2011

3. Plaatsbezoeken

Om te zorgen voor voldoende drempelverlaging en persoonlijk contact biedt Heemkunde Vlaanderen vzw ook plaatsbezoeken aan. Deze plaatsbezoeken kunnen aangevraagd worden bij de consultants en dit over alle aspecten van de werking van een lokale heemkundige vrijwilligersvereniging en/of over het beheer en de ontsluiting van een lokale erfgoedcollectie (zowel museaal, archivalisch als documentair).

4. Begeleidingstrajecten

Naast losse plaatsbezoeken kan Heemkunde Vlaanderen vzw ook intensieve begeleidingstrajecten opzetten met een lokale erfgoedvereniging rond specifieke thema's zoals digitaal archiveren, verzamelbeleid, inventarisatie en registratie, presentatie, erfgoededucatie, vrijwilligersmanagement, visieontwikkeling, ... Enerzijds zal Heemkunde Vlaanderen vzw zelf lokale erfgoedorganisaties zoeken die voorbeeldtrajecten rond deze thema's willen uitwerken. Anderzijds kunnen de verenigingen ook zelf een begeleidingstraject aanvragen.

5. Advies en ondersteuning

Heemkunde Vlaanderen vzw biedt ook advies en ondersteuning aan via haar websites, via de Binnenkrant en via de elektronische nieuwtjes (in de toekomst het e-zine).

- *Websites:* op de website van Heemkunde Vlaanderen vzw (www.heemkunde-vlaanderen.be) staat een 'veelgestelde vragen rubriek'. Hier vinden verenigingen basisinformatie terug over o.a. organisatievormen, boekhouding, verzekeringen, kwaliteitsvolle werking van een heemkring (o.a. medewerkersbeleid, visieontwikkeling, opstarten kring, organisatie vergaderingen, rekrutering

van bestuursleden, interne en externe communicatie), tips i.v.m. het organiseren van activiteiten en projecten, wetgeving en subsidies, ... Naast deze website is er nog de Helpdesk Lokaal Erfgoed (www.helpdesklokaalerfgoed.be) die tips, achtergrondinformatie en informatie over activiteiten geeft voor lokale erfgoedbeheerders i.v.m. het beheer en de ontsluiting van een lokale erfgoedcollectie (zowel voor museale, archivalische als documentaire collecties). Hier kunnen lokale erfgoedbeheerders ook via een contactformulier een vraag stellen i.v.m. hun lokale collectie. Heemkunde Vlaanderen vzw beheert ook de website www.sprekerslijst.be. Deze website geeft een overzicht van mogelijke volksculturele sprekerbeurten die in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest georganiseerd kunnen worden. Dit kunnen ook geanimeerde lezingen zijn met vb. demonstraties. Naast deze drie websites is er nog de Europese website www.heritage-organizations.eu die een overzicht geeft van Europese erfgoedverenigingen en waar men informatie over erfgoed in Europa kan terugvinden.

- *Binnenkrant:* de Binnenkrant verschijnt driemaandelijks en wordt gratis verstuurd naar alle heemkundige verenigingen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naar alle bestuursleden van de provinciale koepels voor heemkunde, naar de abonnees op *Ons Heem*, naar de lokale musea en collecties en vanaf het najaar van 2009 ook naar de lokale archief- en documentatiecentra. In de Binnenkrant verschijnen voornamelijk artikels met het oog op competentieverhoging van de organisaties of artikels van didactische en

Heemkunde Vlaanderen > Over ons > Ondersteuning > Publicaties > Heemkringen > Kalender > Links > Contact

Met steun van de Vlaamse overheid

Heemkunde Vlaanderen
Ankerpunt voor de cultureel-erfgoedgemeenschap heemkunde in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Evenementen: Heemdag 2009 zaterdag 3 oktober Provinciehuis Antwerpen

Publicaties: In de bres voor een rijke natuur

Oproepen: Gezocht: oude paspoorten

Evenementen: Van dorp tot stad Heemdag 2009

Evenementen: Open Monumentendag 2009

Projecten: Sport: fait(es) divers

Projecten: FAKE? Erfgoeddag 2010

Meer nieuws > RSS

Inschrijven nieuwsbrief

Search

Heemkundig nieuws

- 08/26: Oorlogsmonument Stabroek
- 08/29: Publicatie Moerbeke-Waas
- 08/30: Europees Schutterstreffen
- 09/04: Tentoonstelling merklappen
- 09/04: Vredesfeesten Sint-Niklaas

Kenteken 'Heemmuseum'

Vacature consulent

ondersteunende aard. Daarnaast worden ook de activiteiten en projecten van Heemkunde Vlaanderen vzw in de Binnenkrant toegelicht. De Binnenkrant wordt ook integraal op de website geplaatst en digitaal verstuurd naar de bestuursleden van de heemkundige kringen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (althans naar diegene waarvan we over een mailadres beschikken). Vanaf het najaar van 2009 zal dit eveneens uitgebreid worden naar de lokale musea en collecties en naar de lokale archief- en documentatiecentra.

- *Elektronische nieuwtjes*: de elektronische nieuwtjes zijn een 'voorloper' op een e-zine dat wij in het najaar van 2009 zullen ontwikkelen. De elektronische nieuwtjes hebben ongeveer hetzelfde doel als de Binnenkrant met dit verschil dat er via dit medium korter op de bal kan gespeeld worden. Hierin verschijnen allerlei interessante berichten aangaande studiedagen, projecten, vormingen, publicaties ...

6. Bovenlokale heemkundige werking

Het tijdschrift *Ons Heem. Tijdschrift over lokaal erfgoed in Vlaanderen* is een driemaandelijkse uitgave van Heemkunde Vlaanderen vzw en profileert zich als het wetenschappelijke tijdschrift van de vereniging. Hierin worden allerlei interessante studies en artikelen rond onderwerpen die van belang zijn voor de heemkundige sector aangeboden. De eindredactie wordt in haar zoektocht naar nieuwe auteurs bijgestaan door de redactieraad die vier keer per jaar samenkomt. Daarom bestaat vanaf 2007 één vierde van deze redactieraad ook uit wetenschappelijke onderzoekers die op de hoogte zijn van de

nieuwe evoluties en kanalen kunnen aanspreken om bv. thesisstudenten aan te moedigen om artikels te schrijven. Heemkunde Vlaanderen vzw zal eveneens auteurs zoeken die vernieuwende artikels rond heemkundig onderzoek kunnen leveren (o.m. over lokaal bezettingsverleden, verstedelijking, taal als immaterieel erfgoed, enz.). Eenmaal per jaar wordt een themanummer gepubliceerd (telkens het eerste nummer van het jaar en dit in het teken van Erfgoeddag).

In 2009 organiseert Heemkunde Vlaanderen vzw een lezersonderzoek. Heemkunde Vlaanderen vzw wil peilen naar de al dan niet ingevulde verwachtingen van de lezer.

Jaarlijks organiseert Heemkunde Vlaanderen vzw de heemdag, een heemkundige studie- en ontmoetingsdag. Deze heemdag vindt ieder jaar plaats in een andere Vlaamse provincie. De heemdag staat steeds in het teken van één of ander heemkundig of volkskundig onderwerp. Heemkunde Vlaanderen vzw wil op deze dag telkens een innoverend heemkundig thema in de kijker zetten. De heemdag 2009 zal plaatsvinden op zaterdag 3 oktober 2009 in het provinciehuis van Antwerpen, met als titel 'Van dorp tot stad. De relatie tussen stads- en plattelandsmentaliteit'.

7. Partnerprojecten

Externe (erfgoed)organisaties kunnen een beroep doen op de expertise en het netwerk van Heemkunde Vlaanderen vzw bij het opzetten, uitwerken en communiceren van bepaalde projecten. Zo kunnen interessante kruisbestuivingen ontstaan, vb. met de natuursector.

SPREKERSLIJST volksculturele veld

SPREKERSLIJST STARTPAGINA

Welkom op de sprekerslijst van het volksculturele veld!

Deze website geeft een overzicht van mogelijke volksculturele spreekbeurten die in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest georganiseerd kunnen worden. Dit kunnen ook geanimeerde lezingen zijn met vb. demonstraties.

Klik op sprekerslijst voor een volledige lijst spreekbeurten, d.m.v. te klikken op de titels van de spreekbeurten bekom je meer informatie over de inhoud.

Heb je interesse om een bepaalde spreekbeurt bij jou in de vereniging te organiseren? Dan kan je vervolgens doorklikken op contact en de contactfiche invullen. Je krijgt dan de contactgegevens van de spreker per e-mail doorgestuurd. Je kan dan zelf afspraken maken met de spreker over prijs en datum.

Deze sprekerslijst is een samenwerking van:

Heemkunde Vlaanderen vzw,
het Steunpunt Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed vzw,
Familekunde Vlaanderen vzw,
Volkskunde Vlaanderen vzw,
Kant in Vlaanderen vzw,
Sportmonium vzw,
Het Firmament,
tapis plein vzw en
Centrum Agrarische Geschiedenis.

Wil je jezelf aanmelden als spreker? Mail dan naar daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be.

8. Internationale werking

In navolging van de Europese projecten en de Europese conferentie die Heemkunde Vlaanderen in maart van dit jaar organiseerde wil Heemkunde Vlaanderen vzw de bestaande samenwerkingsverbanden binnen het Vlaamse en Europese erfgoedveld bestendigen, verder uitbouwen en concretiseren naar de lokale erfgoedvrijwilliger binnen de cultureel-erfgoedgemeenschap volkscultuur en naar de lokale erfgoedvrijwilliger in het algemeen. Naast het luik van integrale samenwerking wil Heemkunde Vlaanderen vzw eveneens samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse erfgoedvrijwilligersorganisaties en Europese erfgoedactoren initiëren, aanmoedigen, begeleiden en adviseren.

In deze beleidsperiode wil Heemkunde Vlaanderen vzw ook samenwerkingsmogelijkheden met lokale erfgoedorganisaties in de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap aftasten en waar mogelijk samenwerkingsinitiatieven opstarten.

Op basis van haar expertise meent Heemkunde Vlaanderen vzw eveneens een rol te kunnen vervullen bij de uitvoering van de UNESCO conventie voor de bescherming van het immaterieel erfgoed. Daarom diende Heemkunde Vlaanderen vzw in september 2008 een aanvraag in bij UNESCO om accreditatie te verkrijgen als adviserende NGO inzake beschermingsdossiers. Heemkunde Vlaanderen vzw kreeg deze accreditatie toegekend.

INVENTORY OF HERITAGE ORGANISATIONS IN EUROPE

→ Startpagina

REGISTRATIEFORMULIER

Het project

Wie zijn wij?

Organisaties

Nieuws

Links

Contact

Zoek vereniging

Nieuws

► Heritage Care through Active Citizenship

► Reeds 340 organisaties geregistreerd!

► Traces of the Past - Education for the Future

ZOEK NL | FR | EN | DE

Uw erfgoedorganisatie op de Europese kaart!

en bouw mee aan een open en voor iedereen toegankelijke **database van niet-gouvernementele erfgoedorganisaties in Europa!** Dit unieke project kan de start betekenen van een open netwerk waarbij ook uw organisatie baat heeft!

U vindt alle informatie over dit **inventarisatieproject** en zijn **initiatiefnemers** op deze website.

Deze website wordt op termijn omgebouwd tot een online databank en wordt zo een werktuig van en voor u. Registreer nu snel en eenvoudig uw organisatie via dit REGISTRATIEFORMULIER

Het 'Inventory of Heritage Organisations in Europe' team

ZET UW ERFGUEDORGANISATIE OP DE EUROPESE KAART

Nieuwe website Heemkunde Vlaanderen vzw

Sinds half juli heeft Heemkunde Vlaanderen vzw een nieuwe website. De url is dezelfde gebleven – www.heemkunde-vlaanderen.be - maar de webstek zelf is totaal vernieuwd en aangepast aan de noden van de moderne internetgebruiker. Niet alleen heeft de website een meer eigentijds design, ook werd gebruik gemaakt van een aantal zogenaamde Web 2.0 mogelijkheden, zoals het gebruik van RSS (zie kader). Door te kiezen voor een eenvoudig en gebruiksvriendelijk systeem was het bovendien mogelijk om de volledige website zelf op te zetten, zonder beroep te moeten doen op externe partners. Uiteraard brengt dit ook een mooie kostenbesparing met zich mee.

Wie de nieuwe website bezoekt, zal meteen het verschil merken. De oude, statische website werd vervangen door een dynamische website waarop het 'nieuws' meteen in het oog springt. Bezoekers moeten niet meer doorklikken om nieuws en aankondigingen te vinden; alle actuele berichten worden meteen op de homepage weergegeven. Door uitgebreid gebruik te maken van afbeeldingen, valt meteen op welke artikels recent werden toegevoegd.

Zoals veel heemkundige kringen voor hun website kiezen voor een 'blog'-systeem, is ook de nieuwe website van Heemkunde Vlaanderen vzw eigenlijk gebaseerd op 'blog'-software, namelijk Wordpress (www.wordpress.org). Deze gratis software is de laatste jaren bijzonder populair geworden, onder meer dankzij het gebruiksgemak en de quasi-oneindige mogelijkheden tot uitbreiding (door het gebruik van thema's, plug-ins, widgets enzovoort). Dit alles zorgt ervoor dat er met een systeem als Wordpress veel meer mogelijkheden zijn dan enkel het opzetten van een weblog. Je hebt helemaal niet zo veel programmeerkennis nodig, om met zo'n systeem een volledige website op te bouwen.

Wat vind je op de nieuwe website?

De homepage van de nieuwe website bestaat uit vier grote delen (zie afbeelding):

- de navigatiebalk bovenaan
- de zes recentste berichten die bovenaan met een afbeelding worden weergegeven
- zes 'oudere' berichten in het onderste gedeelte
- de zijbalk aan de rechterkant

ondersteuning die Heemkunde Vlaanderen vzw voorziet. Er is ook een activiteitenkalender, en natuurlijk mogen de links naar de websites van de heemkundige kringen niet ontbreken. Deze lijsten zijn overigens steeds 'onder constructie'. Ontbrekende links mogen steeds gemeld worden.

Onder de rubriek 'Publicaties' vind je niet alleen meer uitleg over verschenen publicaties, je kunt er ook verschillende rapporten en brochures downloaden. Ook de digitale versies van de Binnenkrant zijn hier vrij beschikbaar. Nieuw is dat via de website nu ook de nummers van het tijdschrift Ons Heem worden ontsloten. Intussen werden de inhoudstafels van de nummers vanaf de jaren 1960 tot nu al op de website geplaatst. Oudere jaargangen zullen stelselmatig worden toegevoegd.

De rest van de homepagina is grotendeels gewijd aan het actuele nieuws. De recentste berichten bovenaan springen direct in het oog door het gebruik van afbeeldingen. Door op de titel of de afbeelding te klikken, kunnen bezoekers het volledige bericht lezen. In de rechterkolom van de homepagina vindt de bezoeker een zoekvenster, kort heemkundig nieuws, en geaggregeerde RSS-feeds van het agentschap Kunsten en Erfgoed en van FARO (zie kader). Ook krijgen bezoekers de mogelijkheid zich in te schrijven op de nieuwe elektronische nieuwsbrief van Heemkunde Vlaanderen vzw. Dit 'e-zine' zal in de loop van september 2009 voor de eerste maal verspreid worden.

Suggesties voor artikels en nieuwsberichten op de website van Heemkunde Vlaanderen vzw zijn steeds welkom via tijl.vereenoghe@heemkunde-vlaanderen.be

RSS

In bovenstaand artikel wordt herhaaldelijk verwezen naar het gebruik van RSS en RSS-feeds. De meeste internetgebruikers zullen deze term al wel eens ontmoet hebben, maar wat is RSS nu juist?

RSS is de afkorting van 'Really Simple Syndication'. RSS wordt vooral gebruikt bij weblogs, fora of nieuwssites en geeft de bezoekers de mogelijkheid om op een eenvoudige manier steeds op de hoogte te blijven van de recentste artikels en berichten die werden toegevoegd op een website. Deze manier om een website te volgen wordt steeds belangrijker en alle belangrijke nieuws-websites hebben intussen zo'n RSS-systeem.

RSS-feeds kunnen gevolgd worden met speciale RSS-software, maar nog gemakkelijker is het om de updates gewoon te volgen via je standaard-browser (zoals Internet Explorer of Mozilla Firefox), of via je email-programma. De meest gangbare browsers ondersteunen intussen allemaal RSS en bevatten een ingebouwde RSS-lezer. Ook op sommige gsm's zijn intussen al RSS-lezers te vinden.

Bovenaan op de homepagina van Heemkunde Vlaanderen vzw vindt men het bekende, oranje icoontje dat verwijst naar de RSS-feed. Deze kan dan door de bezoeker toegevoegd worden in zijn RSS-lezer, zodat hij of zij meteen het laatste nieuws van de website ontvangt zonder te moeten surfen naar de website.

RSS heeft nog meer mogelijkheden. Zo kan het gebruikt worden om nieuws van andere websites te 'aggregeren'. Op deze manier kunnen bijvoorbeeld de titels van de nieuwste artikels op een bepaalde website ook verschijnen op een andere website. Dit gebeurt automatisch, zonder dat de webmaster hiervoor iets hoeft te doen. In de rechterkolom van de website van Heemkunde Vlaanderen vzw vind je een mooi voorbeeld. Hier worden de RSS-feeds van het agentschap Kunsten en Erfgoed en van het steunpunt FARO gebruikt om het nieuws dat het agentschap en het steunpunt aanbieden, ook meteen weer te geven op de site van Heemkunde Vlaanderen vzw. Een bezoekje aan www.heemkunde-vlaanderen.be zorgt er dus voor dat je meteen op de hoogte bent van de belangrijkste actualiteit uit de sector.

Een website voor je heemkring?

Veel heemkundige kringen zijn intussen al aanwezig op het internet met een eigen website. Sommige heemkundige websites zijn zeer uitgebreid, terwijl andere websites hoofdzakelijk een digitaal 'visitekaartje' zijn voor de vereniging. Heeft jouw heemkring nog geen eigen website? Dan loont het misschien wel de moeite om hierrond een initiatief te nemen. Terwijl tot voor enkele jaren enkel gespecialiseerde informatici een website konden bouwen, is dat tegenwoordig helemaal niet meer het geval. Er zijn nu ontelbare mogelijkheden om zonder enige technische kennis een eigen website te maken. Bovendien hoeft dit helemaal niet duur te zijn. In het bestek van dit artikel is het niet mogelijk om alle elementen te bespreken die hierbij komen kijken, maar op het internet is een massa informatie beschikbaar over hoe je een eigen website kan opzetten. Daarom beperken we ons hier tot enkele aandachtspunten.

Aangezien er zo veel mogelijkheden zijn om een eigen website te maken, is het vaak moeilijk om door de bomen nog het bos te zien. Oudere websites zijn vaak nog volledig handmatig in html-code opgesteld. Daar is niks mis mee, maar het beperkt je mogelijkheden sterk. Heb je enige technische kennis, dan zal je misschien wel een 'content management systeem' (CMS) willen installeren. Veelgebruikte voorbeelden van zo'n systeem zijn Joomla en Drupal. Maar ook blog-software zoals Wordpress kan tegenwoordig als CMS gebruikt worden, en is vaak gebruiksvriendelijker dan de echte CMS-systemen. Heb je een abonnement bij een internet-provider, dan voorziet deze vaak een pakket om je eigen kant-en-klare website te maken. Hou je het graag eenvoudig, dan zijn er ook blog-systemen waarbij je niets moet installeren en meteen aan de slag kan. Neem bijvoorbeeld eens een kijkje op blogspot.com of wordpress.com. Deze blogsystemen zijn erg eenvoudig en geven een eleganter resultaat dan bijvoorbeeld bloggen.be of de blogs van SeniorenNet.

Tenzij je voor deze laatste mogelijkheid kiest, heb je voor je eigen website ook ruimte nodig op een server om de website te 'hosten'. Vaak krijg je bij het afsluiten van een abonnement bij een internet-provider ook de beschikking over je eigen server-ruimte. Anders kan je bijvoorbeeld ook terecht bij vrij goedkope aanbieders zoals One.com.

Ten slotte is het interessant om een eigen domeinnaam te registreren voor de website van je heemkundige kring. Een .be-domeinnaam kost zo'n 35 euro per jaar, en zorgt ervoor dat je website gemakkelijk gevonden wordt. Een

domeinnaam moet je registreren via een erkende 'registrar'. Een overzicht hiervan vind je op dns.be. Aan deze domeinnaam kunnen dan ook de nodige e-mailadressen gekoppeld worden.

Uiteraard is de lay-out van je website van groot belang. Een aantrekkelijk design geeft een professionele indruk en zal bezoekers aantrekken, terwijl een minder geslaagde lay-out misschien net bezoekers afstoot. Hierbij speelt je eigen creativiteit natuurlijk een belangrijke rol.

Hoewel het onmogelijk is om hier dieper op in te gaan, geven we toch nog enkele aandachtspunten mee:

- Vermijd onnodig geluid op je website. Niemand zit te wachten op een muziekje wanneer hij een website opent.
- Vermijd het gebruik van bewegende 'gif'- of 'flash'-animaties. Dit zorgt voor een nodeloze vertraging bij het inladen van je website.
- Een aparte intro-pagina (bijvoorbeeld met het logo van de vereniging en een link om door te klikken naar de website) is weinig zinvol.
- Vermijd schreeuwerige kleuren en kies voor een elegant lettertype.
- Vermijd te veel informatie op één pagina. Zorg dat ieder onderwerp zijn eigen pagina heeft. Dat is ook makkelijker om naar te verwijzen.
- Bied documenten aan in een standaard-formaat, bijvoorbeeld een pdf-document in plaats van een word-document.
- Hou er rekening mee dat de meeste internetgebruikers websites alleen diagonaal lezen. Plaats je langere artikels op je website, zorg er dan voor dat deze ook gemakkelijk af te printen zijn.
- Zorg ervoor dat de contactgegevens van je vereniging duidelijk zijn opgenomen op de website.
- Test je website uit in verschillende browsers. Niet iedereen gebruikt Internet Explorer!
- Vermeld op de website wanneer deze voor het laatst geüpdatet werd.

Hulp nodig?

Vragen over het opzetten van een eigen website voor je heemkundige kring zijn steeds welkom bij Tijn Verenoooghe, consultant van Heemkunde Vlaanderen vzw: tijn.vereenoooghe@heemkunde-vlaanderen.be

Heeft u vragen? Stel ze aan de consultants van Heemkunde Vlaanderen vzw!

Heeft je vereniging nood aan nieuwe ideeën? Zoek je verjonging? Heb je een probleem binnen de werking van je heemkundige kring? Wil je raad over het opzetten van een project? Wil je nagaan hoe je beter kan communiceren om aldus meer leden te winnen? Wil je zelf een toffe website voor je heemkring maken? Wil je een duidelijke visie en doelstelling ontwikkelen voor je vereniging? Heb je vragen over de nieuwe vzw-wetgeving en de daaruit voortvloeiende boekhoudkundige verplichtingen? Zoek je nieuwe inhoudelijke actieterrains?

Voor een antwoord op al deze vragen, en nog veel meer, kan je contact opnemen met de consultants van Heemkunde Vlaanderen vzw. De drie consultants van Heemkunde Vlaanderen vzw staan klaar om je te helpen. Je kan ook steeds, mits afspraak uiteraard, een beroep doen op de consultants om ter plaatse een bezoek te komen afleggen. Voor een aantal zaken kan zelfs een begeleidingstraject met de lokale kring worden opgestart. Mogelijkheden van begeleidingstrajecten zijn vb. visieontwikkeling, verzamelbeleid, inventarisatie en registratie, digitaal archiveren, presentatie, erfgoededucatie, vrijwilligersmanagement, ...

Voor plaatsbezoeken en alle vragen kan je terecht bij:

Consultanten Heemkunde Vlaanderen vzw, tel.: 015/20 51 74, consultants@heemkunde-vlaanderen.be

Heb je vragen over je collectie? Kijk eens op www.helpdesklokaalerfgoed.be!

Iedereen kan met vragen over lokaal erfgoed terecht op www.helpdesklokaalerfgoed.be. Of het nu gaat over voorwerpen, documenten, archieven, mondelinge getuigenissen of audiovisueel materiaal: de website is het adres waar alle instanties, organisaties of individuen met een collectie lokaal erfgoed hun vragen kunnen stellen. Het principe van de website is eenvoudig: je typt je vraag in op een speciaal formulier. Per mail krijg je het antwoord toegestuurd. Voor het antwoord doen we een beroep op een specialist terzake.

Op de site vind je tevens een veelgestelde vragen rubriek, met o.a. vragen als: Waar kan ik subsidies krijgen? Wat doe ik als iemand mij een voorwerp aanbiedt? Hoe maak ik een inventaris van een archief? Wat doe ik bij waterschade aan mijn collectie voorwerpen? Het antwoord op deze vragen vind je dan terug op de veelgestelde vragen rubriek. Je vindt er veel concrete informatie en eenvoudige tips om je collectie optimaal te beheren.

De helpdesk lokaal erfgoed is een realisatie van een groot samenwerkingsverband, waartoe ook Heemkunde Vlaanderen vzw behoort. De helpdesk lokaal erfgoed wordt financieel ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap. Surf nu nog naar www.helpdesklokaalerfgoed.be en stel er al je vragen over lokaal erfgoed!

Zoek je een spreker voor je activiteit? Kijk eens op www.sprekerslijst.be

Ben je op zoek naar een geschikte spreker voor een lezing voor uw vereniging? Ga dan eens kijken op www.sprekerslijst.be om te zien welke spreekbeurten aangeboden worden. Van 'Oorsprong en gebruiken van feesten', 'Roversbenden in Vlaanderen' en 'Oorsprong en betekenis van onze familienamen', over 'Seizoensarbeiders', 'De vrouw in de Middeleeuwen' en 'Volksgeloof' tot 'Industrieel erfgoed': dit is maar een kleine greep uit wat je kan terugvinden op de sprekerslijst! Neem daarom een kijkje op de website www.sprekerslijst.be!

Op initiatief van Heemkunde Vlaanderen vzw hebben de koepelverenigingen van het volksculturele veld de krachten gebundeld om deze sprekerslijst op het web uit te werken.

Heb je een interessant volkscultureel onderwerp onderzocht en wil je optreden als spreker? Via daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be kan je jezelf kandidaat stellen.

SPORT: FAIT(ES) DIVERS

BEWEGING IN BEELD

5 september t/m 8 november 2009

FRIGO-BOX TOERISTEN

Hofstade-Plage

“In de jaren dertig was dat een volkstoeloop, fantastisch! ... Het Bloso-domein publiek is altijd al divers geweest. De accenten in kleur en taal verschoven wel van jaar tot jaar, maar één ding bracht al deze mensen met heel uiteenlopende achtergronden, interesses en afkomst samen. Ze kwamen naar Hofstade in hun vrije tijd voor de ontspanning en het vakantiegevoel. Het zijn net deze laatste elementen die centraal staan in de tentoonstelling. Tijdens de zomer 2008 werden foto's, getuigenissen en memorabilia over bezoekjes aan het Bloso-domein verzameld en verwerkt door Heemkring De Semse

“Nieuwsgierig, de mensen kwamen kijken van overal.”

Vanaf 6 september kan je in de tentoonstelling 'Sport: fait(es) divers' meegenieten van de verhalen van Hofstade-plage: van een meisje dat hier 'hardleers' leerde zwemmen, de gepassioneerde visser, de semi-prof rolschaatser, de familiepicknick, het kijken en bekeken worden, de 'vreemde' Brusselaars...

*ik kwam vroeger
regelmatig om te
zonnen*

Zoveel volk hè!!!

Hedendaagse kunst

In het tweede luik van de tentoonstelling wordt door beeldende kunstenaars ingespeeld op het thema van de tentoonstelling, nl. sport in zijn meest uitlopende vormen en diversiteit. De tentoongestelde werken zijn geïntegreerd doorheen de collectie van het Sportimonium.

partners: Heemkring De Semse, provincie Vlaams-Brabant, Ruimte Morguen - Morguen vzw, Heemkunde Vlaanderen, FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, erfgoedcel Brussel, erfgoedcel Mechelen, dienst diversiteit Mechelen, AZIZ, Bloso en Sportimonium

Dankzij de medewerking van de studenten: Dominique Alpaerts, Gregory Vercauteren en Kim Martini

Samen de natuur in

Tandem presenteert Brochure

In de Bres voor een rijke Natuur

Biodiversiteitsacties voor verenigingen

Wereldwijd staat de biodiversiteit – of het leven op aarde in al zijn vormen – onder druk. Steeds meer planten en dieren worden met uitsterven bedreigd. Deze diversiteit aan levensvormen is nochtans van onschatbare waarde voor de mens. De natuur is niet enkel mooi om naar te kijken, ze vervult ook tal van functies die we nodig hebben om in onze basisbehoeften te voorzien. Zoals gezond voedsel, zuivere lucht, natuurlijke grondstoffen, proper water, bescherming tegen virussen en klimaatverandering. Doordat er steeds meer soorten verdwijnen is de natuur steeds minder in staat schokken op te vangen die het gevolg zijn van onze natuurbelastende manier van leven.

Internationale beloften

In 2002 beloofden de wereldleiders op de Wereldconferentie in Johannesburg om het biodiversiteitsverlies tegen 2010 een halt toe te roepen. Dit is de zogenaamde Countdown 2010-doelstelling. Ondanks de vele inspanningen door lokale en nationale overheden, bedrijven, verenigingen en individuen is nu reeds duidelijk dat deze doelstelling niet zal gehaald worden. Reden te meer om de komende jaren acties te ondernemen om de biodiversiteit een handje te helpen.

Zet biodiversiteit in de bloemetjes

Gelukkig zijn er heel wat mensen die zich inzetten om de bedreigde natuur te beschermen. Kleine acties kunnen een belangrijke impact hebben om het biodiversiteitsverlies te stoppen: plaatsen van nestkasten voor uilen en zwaluwen, ecologisch inrichten van tuinen en tuinvijvers, kiezen voor inheems plantgoed, helpen bij een paddenoverzet, adoptie van een plant of dier, de kraan dichtdraaien tijdens het tandenpoetsen, ... Elk van ons kan in zijn directe woon-, werk en ontspanningsomgeving ruimte creëren voor natuur.

Alle hens aan dek voor meer biodiversiteit

De brochure *In de Bres voor een rijke Natuur. Biodiversiteitsacties voor verenigingen* geeft socio-culturele verenigingen die een gezonde interesse hebben voor natuur- en milieuthema's, maar niet elke dag met deze onderwerpen bezig zijn een overzicht van laagdrempelige natuuractiviteiten. De brochure biedt twee soorten activiteiten aan. Enerzijds zijn er **natuurbelevingsactiviteiten**: deze activiteiten dompelen jouw leden onder in de

Molen - Natuurpunt archief

wondere wereld van de natuur: stilte tochten, fietstochten langs trage wegen en ecologische tuinen, een bezoek bij de boer waar je kan proeven van de oude vergeten groentesoorten, een wandeltocht langsheen natuurlijk erfgoed, ... Anderzijds **doe-acties** voor meer natuur. We selecteerden enkele ludieke acties die je als vereniging kan organiseren om de natuur in jouw omgeving te beschermen: boomplantacties, een actie om een trage weg opnieuw open te stellen en te beschermen, de verkiezing van het mooiste natuurplekje of een 'big jump' voor proper water, ...

Heemkundige Kringen zetten een boompje op voor biodiversiteit

Ook voor een heemkundige kring staan er leuke tips en ideeën in. Biodiversiteit en cultureel erfgoed lijken op het eerste zicht niet erg veel gemeen te hebben. Toch zijn er heel wat verbanden. Erfgoed en biodiversiteit hebben met elkaar gemeenschappelijk dat ze uniek en bedreigd

zijn. Beide zijn onvervangbaar en moeten dus beschermd worden. Bovendien is veel van ons Vlaams erfgoed ook ruimtelijk onlosmakelijk verbonden met het landschap en de natuur. Denk maar aan de fraaie windmolens en oude kapelletjes die ons landschap sieren.

Een greep uit de brochure *In de bres voor een rijke natuur. Biodiversiteitsacties voor verenigingen* leert ons dat heel wat lokale heemkundige kringen – vaak zonder het te beseffen – in hun activiteiten aandacht besteden aan de bedreigde natuur: het in kaart brengen van oude, vergeten trage wegen; een natuurhistorische fietstocht organiseren; deelnemen aan het project ‘Mijn Waterweg’ (een samenwerking tussen Heemkunde Vlaanderen vzw en de Bond Beter Leefmilieu); een natuurwandeling in de stad; ...

Biodiversiteit en erfgoed

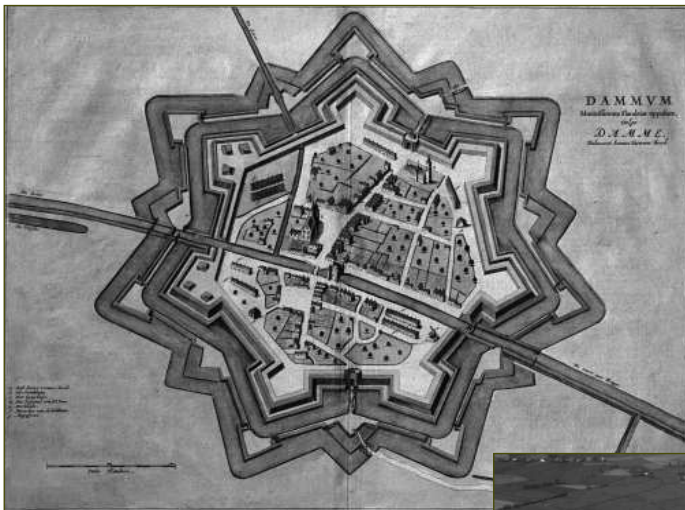
Bij het opstellen van beheerplannen voor natuurgebieden wordt zoveel mogelijk aandacht besteed aan oude inrichtingspatronen en landschapsarchitecturale aspecten. Veel van onze Vlaamse biodiversiteit is sterk verbonden met de traditionele landschappen. Door de mechanisatie en schaalvergroting van de landbouw is de eenheid die vroeger bestond tussen landbouw en natuur verloren gegaan. Daarom is natuurbeheer vaak gericht op het herstel van het historische landschap. Zo zal men in Meersengebiede

den trachten de oude Meerssen te herstellen door hydrologisch herstel. Ook levend erfgoed wint aan belang bij natuurbeheer. Zo wordt in het Bos ‘t Ename in Oudenaarde een deel van het gebied begraasd door een oud runderras, Oost-Vlaamse Roodbont. Dit ras was bijna volledig verdwenen. In samenspraak met enkele landbouwers herintroduceerde Natuurpunt de grazers. En met succes: de dieren zijn in staat om het hele jaar rond te grazen zonder bijgevoerd te worden en kunnen zelfstandig kalveren.

Hieronder vind je enkele opmerkelijke samenwerkingsprojecten rond biodiversiteit en erfgoed:

De stadswallen van Damme

In het begin van de zeventiende eeuw werd Damme tijdens de Tachtigjarige oorlog door de Spaanse bezetter uitgebouwd als garnizoenstad. Rond het stadje werd een zevenster met wallen en een dubbele gracht gebouwd. Damme verloor in de 18de eeuw zijn militair belang en de grachten evolueerden tot moerasbiotopen. Momenteel treffen we er moerasbos, rietkragen, ondiepe waterpartijen en hooiland aan. De moerassen herbergen unieke moerasplanten zoals het blaasjeskruid en de moerasvaren en typische rietvogels als waterral, kleine karekiet en dodaars. In de winter pleisteren er duizenden ganzen. In het voorjaar vormt dit gebied een uitgelezen broedplaats

Zevenster Damme - Natuurpunt Archief

Zevenster Damme - luchtfoto
Natuurpunt archief

voor weidevogels zoals grutto en Kievit.

In 1999 startten Natuurpunt in samenwerking met de stad Damme en de provincie West-Vlaanderen met de herstelwerkzaamheden. De oude stadsgracht werd terug uitgedolven en de buitenwal werd heraangelegd. De restauratie van dit unieke monument in Vlaanderen toont aan dat natuurwaarde en cultuur-historisch belang kunnen samengaan en elkaar versterken. Het creëren van een waterpartij (de stadsgracht) biedt de natuur nieuwe kansen.

Vleermuizen, fluwelen fladderaars

In Lubbeek sloegen de gemeente, de lokale Natuurpunt-afdeling, de heemkundige kring en het Regionaal Landschap Noord-Hageland de handen in elkaar om de vervallen ijskelder van het kasteel de Biolley – 't Serclaes te renoveren en in te richten als overwinterplaats voor vleermuizen. Het resultaat bleef niet uit: er verblijven nu minstens drie soorten vleermuizen! Ijskelders en forten

herbergen traditioneel een groot aantal overwinterende vleermuizen, diep verscholen in allerlei kieren, spleten en gaten. Niet alle ijskelders zijn geschikt voor vleermuizen, ze moeten onder andere ruim genoeg zijn en zeer vochtig zijn. De samenwerking tussen Natuurpunt en de heemkundige kring draagt er toe bij dat de ijskelder met respect voor de originele structuur en functie aangepast werd aan de nieuwe bewoners. Op die manier ontstaat er als het ware een *symbiose* tussen cultuur en biodiversiteit.

Organiseer een activiteit uit de brochure

Verenigingen zijn een ideaal kanaal om een grote groep mensen te bereiken, te sensibiliseren en inspireren. Werken rond en met natuur is leuk, ontspannend en begeisterevend. Lees deze brochure rustig door en ontdek de veelheid aan mogelijke activiteiten. We roepen alle verenigingen op om een eigentijds steentje bij te dragen aan het behoud van de biodiversiteit.

Franjestaart in winterslaap - Hugo Willocx

Tandem: samenwerken loont!

Tandem is het verenigingensteunpunt ter bevordering van samenwerking tussen gemeenten en verenigingen rond natuur en milieu. Tandem bestaat uit 9 Vlaamse milieu- en natuurverenigingen: Bond Beter Leefmilieu (BBL), Centrum Voor Natuur- en milieueducatie (CVN), Dialoog, Ecolife, Natuurpunt, Velt, Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV), VIBE en WWF.

Zowel lokale besturen, verenigingen als gemeentelijke adviesraden kunnen bij Tandem terecht voor informatie, advies, vorming en begeleiding inzake duurzaam lokaal milieubeleid en lokale samenwerkingsverbanden. Hiertoe ontwikkelde Tandem een uitgebreid aanbod aan laagdrempelige instrumenten en modules.

Tandem geeft een beperkte subsidie aan verenigingen die samen met de stad of de gemeenten een project opzetten, met een voorkeur voor creatieve en inspirerende projecten.

Organiseer je met jouw vereniging een activiteit in samenwerking met jouw gemeente, laat dit dan zeker weten aan het Tandemsecretariaat!

Tandem

Tweekerkenstraat 47, 1000 Brussel

02 282 19 40, info@tandemweb.be, www.tandemweb.be

Zondag 25 april 2010 | Erfgoeddag | FAKE?

FAKE? (hoofdletters, met vraagteken) is een uitnodiging om het publiek (en de eigen organisatie of instelling) te confronteren met een aantal zaken die doorgaans net iets minder uitgesproken op de agenda staan: twijfels, technisch-wetenschappelijk onderzoek, het bevragen van zekerheden, halve waarheden ‘van horen zeggen’, de geschiedenis van restauraties en collectievorming, dubbele bodems, manipulaties en het ‘onthaal’ van dubieuze werken en dito informatie. De volgende editie van Erfgoeddag spitst zich toe op een fenomeen dat zich moeilijk laat vatten, maar tegelijk ook mensen mateloos fascineert. Een vervalsing die was toegeschreven aan een meester uit de 17^e eeuw, en ‘ontmaskerd’ wordt, haalt gegarandeerd de kranten en de nieuwsbulletins. Groot nieuws: we zijn (alweer eens) bij de neus genomen door een vernuftige falsaris. Vervalsingen en constructies – in de breedste betekenis van het woord – zijn de brandstof van talloze verhalen, films en eindeloze controverses en polemieken. Het grote gevaar bij vervalsingen en al dan niet ‘authentieke’ getuigen uit het verleden is precies dat ze ons beeld over dat verleden kunnen sturen, vervormen en vervalsen. Dat maakt hen in zekere zin gevaarlijk, maar tegelijkertijd ook erg interessant. ‘Fake’ zaken zijn essentiële sleutels tot het begrijpen van het verleden, krachtige motoren van de ontwikkeling van wetenschappelijk onderzoek en analysetechnieken. Alleen al daarom verdienen ze onze aandacht. En een editie van Erfgoeddag.

Erfgoeddag maak je niet alleen

De coördinatieceel Erfgoeddag brengt opnieuw een hele batterij ondersteunende en informatieve kanonnen in stelling om u als kandidaat-deelnemer zo goed mogelijk op weg te helpen. Eind augustus heeft u – als het goed is – de **inspiratiebrochure** van Erfgoeddag 2010 in uw bus ontvangen. Deze is een eerste opstap naar de invulling van het thema, boordevol ideeën, suggesties en een uitgebreide bibliografie. U kunt deze – tot de voorraad strekt

– bijbestellen of ophalen via de website van Erfgoeddag. Er zijn traditiegetrouw in elke provincie opnieuw **gratis infosessies**. Deze zijn bedoeld voor iedereen die zich nog verder wil verdiepen in de vele mogelijkheden van het thema. Gezien er op die infosessies heel wat vertegenwoordigers van diverse organisaties aanwezig zijn, is het een prima gelegenheid om kennis te maken met onbekenden en/of ideeën uit te wisselen. De data en plaatsen:

Genk

Kasteel Bokrijk (Wikzaal), Domein Bokrijk, Bokrijk-laan 1, 3600 Genk

op **donderdag 8 oktober** van 13.30 tot 16.30 uur

Brussel

FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw (auditorium), Priemstraat 51, 1000 Brussel

op **maandag 12 oktober** van 13.30 tot 16.30 uur

Aalst

’t Gasthuys – Stedelijk Museum Aalst, Oude Vismarkt 13, 9300 Aalst

op **dinsdag 13 oktober** van 13.30 tot 16.30 uur

Gaasbeek

Kasteel van Gaasbeek (Koetshuis), Kasteelstraat 40, 1750 Gaasbeek

op **woensdag 14 oktober** van 13.30 tot 16.30 uur

Herentals

’t Hof (tuinzaal), Grote Markt 41, 2200 Herentals

op **donderdag 15 oktober** van 13.30 tot 16.30 uur

Ieper:

De Meersen (concertzaal), Sint Jansstraat 9-11, 8900 Ieper

op **vrijdag 16 oktober** van 13.30 tot 16.30 uur

Inschrijven is verplicht. U kunt het inschrijvingsformulier via de website van Erfgoeddag ophalen (zie ‘ontmoetingen’ en verder naar ‘infosessies’) of op eenvoudig verzoek bij de coördinatieceel Erfgoeddag bekomen. Let wel, het aantal aanwezigen is beperkt. Snel inschrijven is dus aangewezen.

Er is tenslotte de website van Erfgoeddag, een onschatbare bron van informatie en inspiratie. U vindt er tal van prikkelende voorbeelden, tekst- en beeldmateriaal, het laatste nieuws, belangrijke data, info over de procedure, enz. Heeft u zelf een geweldig idee of materiaal dat u met collega's kandidaat-deelnemers wenst te delen? Neem dan zeker met de coördinatrice Erfgoeddag contact op. Dat geldt evenzeer voor al uw andere vragen, opmerkingen enz.

Coördinatrice Erfgoeddag

p/a FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel Erfgoed vzw

Priemstraat 51

1000 Brussel

T. 02 213 10 60

F. 02 213 10 99

E. info@erfgoeddag.be

W. www.erfgoeddag.be | www.faronet.be

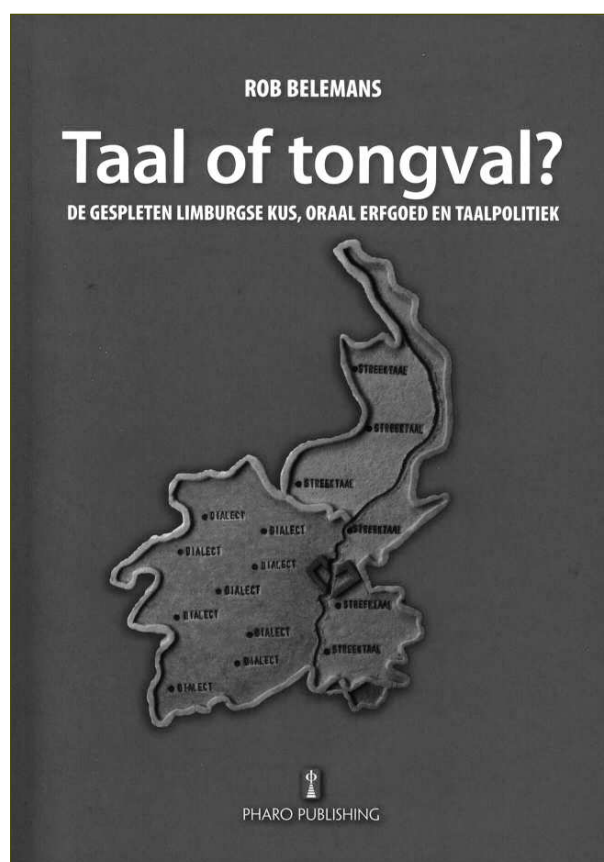
Taal of tongval?

In mei 2009 verdedigde Rob Belemans, stafmedewerker bij FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, aan de K.U.Leuven zijn doctoraatsthesis met als titel: 'Van (Limburgse) dialecten naar Europees erkende streektaal en/of immaterieel cultureel erfgoed? De invloed van nationale taalpolitiek en van internationaal erfgoedbeleid op de perceptie van en op de overheidszorg voor endogene taalvariatie in Vlaanderen'. Een bewerkte en ingekorte versie van dit proefschrift is nu ook verschenen in boekvorm. 'Taal of tongval?' is de titel van deze publicatie, waarin Belemans een overzicht geeft van de recentste ontwikkelingen rond taalvariatie en streektalen op nationaal en Europees niveau.

Uitgangspunt van het boek is het 'Handvest voor streektalen en talen van minderheden' dat de Raad van Europa in 1992 goedkeurde. Belemans toont in zijn boek duidelijk aan dat dit Europese charter in het Nederlandse taalgebied op een onevenwichtige manier is ingevuld. Zo werd het handvest door Nederland wel geratificeerd en toegepast, terwijl ons land deze stap omwille van de gevoelige (taal)politieke context steeds heeft uitgesteld. Als concreet gevolg van deze situatie, is bijvoorbeeld het Limburgs door de Nederlandse overheid erkend als streektaal binnen het Handvest, terwijl de sprekers van het Limburgs in België totnogtoe vergeefs wachten op de erkenning van hun streektaal.

Taalvariatie is een te koesteren rijkdom, daar zijn de meesten het over eens, maar er stellen zich meteen verschillende vragen. Moeten dialecten wel de officiële status van streektaal krijgen? Zijn dialect(groep)en ook talen? Wie mag dat bepalen en op basis waarvan? En welke internationale werkinstrumenten bestaan er om de dreigende verschraling aan taaldiversiteit tegen te gaan? En is dat überhaupt nodig? Germanist Rob Belemans, die sinds vele jaren betrokken is bij het wetenschappelijk onderzoek van taalvariatie en de brede erfgoedwerking errond in Vlaanderen en Nederland, tracht in zijn boek vanuit zijn eigen ervaring en onderzoek een antwoord te formuleren op al deze vragen.

Na een zeer gedetailleerde analyse van het (internationale) beleid rond streektalen, pleit Belemans voor een alternatieve benadering, waarbij taalvariatie als een vorm van immaterieel cultureel erfgoed gekoesterd en ondersteund wordt. Het boek wil dan ook een voorzet geven voor een genuanceerd en open debat over deze kwestie, dat in een

internationaal kader kan bijdragen tot de ontwikkeling van een best practice inzake de eigentijdse, dynamische erfgoedomgang met taaldiversiteit. 'Taal of tongval?' biedt iedereen die zich wil verdiepen in het onderwerp, een boeiende inkijk in de taalpolitieke ontwikkelingen van de voorbije decennia omtrent endogene taalvariatie in Vlaanderen/België en Nederland en wakkert het nog ten gronde en in internationale context te voeren debat aan over de erfgoedzorg voor taaldiversiteit.

Praktisch: Rob Belemans, *Taal of tongval? De gespleten Limburgse kus, oraal erfgoed en taalpolitiek*. Brussel, Pharo Publishing, 2009, 408 p., 22 euro. Je kunt de publicatie bestellen door een e-mail te sturen met vermelding van adres, facturatiegegevens en BTW-nummer naar bestellingen@faronet.be. Je betaalt na ontvangst van de factuur.

Aansluitend verwijzen we graag naar de recente bijdrage 'Taal als immaterieel erfgoed: ook een uitdaging voor heemkringen' van Rob Belemans in het themanummer 'Vriendschap' van *Ons Heem* (2009, nr. 1).

Hoe verwerk je een schoolarchief?

Projecten Archiefbeheer binnen Vlaamse Onderwijsinstellingen afgerond en resultaten online beschikbaar

Archieven van scholen zijn na fusies en opheffingen van deze instellingen vaak bewaard gebleven op de meest diverse plaatsen. Eén van de mogelijkheden is het archief van de lokale heemkundige kring. Zoals dat steeds het geval is, hebben ook deze archieven hun eigenheid en bestaat de nood aan hulpinstrumenten bij het ordenen, selecteren en beschrijven ervan. Enkele hulpmiddelen werden de voorbije drie jaar ontwikkeld binnen het kader van de Projecten Archiefbeheer binnen Vlaamse Onderwijsinstellingen die werden ingericht in het Sint-Jozef-Klein-Seminarie te Sint-Niklaas.

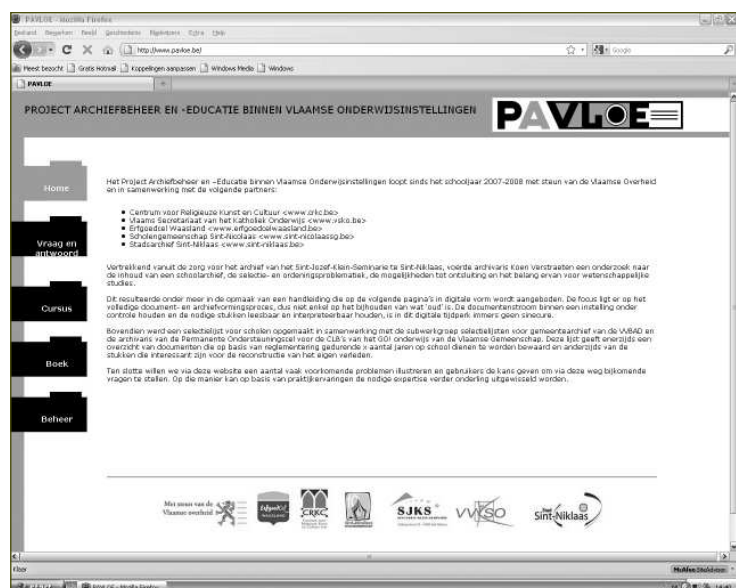
Pavlo(v), wat staat voor Project Archiefbeheer binnen Vlaamse Onderwijsinstellingen (verkenningfase), liep van 1 augustus 2006 tot 31 juli 2007. Pavlo(e), de afkorting voor Project Archiefbeheer en -Educatie binnen Vlaamse Onderwijsinstellingen, liep van 1 augustus 2007 tot 31 juli 2009.

Gedurende de volledige periode werd gewerkt aan het in goed geordende en toegankelijke staat brengen van het archief van het college. Dit resulteerde in de opmaak van twee inventarissen voor het archief van de rechtsvoorgangers van de school van voor 1950 en de ontsluiting van het recentere archief door middel van een databank. Daarnaast hadden deze projecten als doel de expertise die werd opgedaan, te delen met andere onderwijsinstellingen en instellingen die het archief van scholen beheren. Een eerste hulpmiddel, een selectielijst, was het resultaat van een samenwerking met de archivaris van de permanente ondersteuningscel van de centra voor leerlingenbegeleiding van het GO! en de subwerkgroep gemeenteselectielijsten binnen de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen. Uitgaande van de verschillende functies, taken en handelingen die binnen een school kunnen bestaan werden de documenten opgenomen die hieruit voortvloeien met aanduiding van de administratieve bewaartermijn en hun definitieve bestemming. Als tweede instrument werd met een ploeg auteurs een handboek geschreven voor iedereen die aan de slag wil met het archief van een onderwijsinstelling. Het eerste deel handelt over het beheer van het dynamisch archief, met daarin aandacht voor het opmaken van een archiefbeheersplan en de uit-

Op de website www.pavlo.be vind je het praktische handboek voor schoolarchieven en een voorbeeldarchiefschema- en mappenstructuur voor scholen.

dagingen van het digitaal archiefbeheer. Het tweede deel vormt een toelichting bij de hierboven vermelde selectielijst. De principes van het schonen, selecteren en vernietigen worden toegelicht en de verschillende velden van de selectielijst worden verklaard. In het derde deel wordt de nodige aandacht besteed aan de basisprincipes van het materieel beheer en de beschrijving van de archiefbescheiden. Het vierde en laatste deel dient men ruimer te kaderen binnen het wetenschappelijk onderzoek en het concept van erfgoededucatie. Hierin wordt geïllustreerd welk onderzoek mogelijk is op basis van schoolarchieven en hoe ze op verschillende manieren de grondstof kunnen leveren voor educatieve projecten.

Om deze resultaten aan het grote publiek bekend te maken werd de website www.pavlo.be online geplaatst. Naast een digitale versie van het handboek kan men er bijvoorbeeld ook een voorbeeldarchiefschema en –mappenstructuur downloaden. Als aanvulling worden op deze pagina's ook de negatieve invloeden van de omgeving op archiefstukken geïllustreerd. Op die manier wil men het gemakkelijker maken voor de beheerder om de aantasting te herkennen en maatregelen te nemen. In de toekomst zal deze webstek verder up-to-date worden gehouden op basis van verdere informatieuitwisseling. Het einde van deze projecten betekent immers niet dat de ontwikkeling van werkinstrumenten en methodologieën kan worden beëindigd. Hieraan bestaat duidelijk nog nood en binnen een aantal werkgroepen zal hieraan nog de vereiste aandacht worden besteed.

Erfgoedcel Waasland organiseert colloquium over de Sinterklaas- en Sint-Maartensgebruiken in Vlaanderen

© Stad Sint-Niklaas

De toenmalige Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux plaatste in begin 2009 de Sinterklaas- en Sint-Maartensgebruiken in Vlaanderen op de Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed Vlaanderen. Op 21 november 2009 vindt in Kasteel Walburg in Sint-Niklaas een colloquium plaats over deze gebruiken in navolging van deze erkenning en ter voorbereiding van een dossier voor de erkenning als UNESCO-werelderfgoed. Het programma vindt u op www.erfgoedcelwaasland.be.

U kan zich tot 6 november inschrijven door overschrijving van 15 euro op rekeningnummer 091-0007009-54 met vermelding “erfgoedcel – colloquium 21/11/09 – voornaam en naam inschrijver”.

Op 6 december 1978 deelt Sinterklaas in het stadhuis speelgoed uit aan weeskinderen uit Sint-Niklase homes. De sint en zwarte piet komen hiervoor jaarlijks naar Sint-Niklaas op uitnodiging van de militairen van de kazerne in Hitfeld.

© Stad Sint-Niklaas

WAASLAND-IN-STUKKEN

Tien jaar Waas Archievenoverleg

Het Intergemeentelijk Waas Archievenoverleg (WAO) viert in oktober zijn tiende verjaardag met een uitzonderlijke en niet te missen tentoonstelling in het kasteel Cortewalle.

Het Waas Archievenoverleg

Het WAO is het informele overlegplatform van de archivissen en de archiefverantwoordelijken van de gemeenten Beveren, Kruikebeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht, de archivissen van het Provinciaal Archief Oost-Vlaanderen en het Rijksarchief te Beveren, de ambtelijke verantwoordelijke voor de culturele archiefwerking van de provincie en een erfgoedconsulent van de Erfgoedcel Waasland.

Het WAO is de auteur van het *Archiefreglement voor de gemeenten in het Land van Waas*, dat inmiddels door alle negen Wase gemeenteraden is goedgekeurd en een regionale uniforme archiefwerking ondersteunt. In 2006 ontwikkelde het WAO in samenwerking met de Erfgoedcel Waasland het publieksproject *Archief Op het Spoor*. Een reizende tentoonstelling - de archieftrein - liet het publiek op onverwachte locaties kennismaken met de archiefwereld. Het project werd in 2007 genomineerd voor het Gouden Shot, de eerste Vlaamse cultuurcommunicatieprijs. Momenteel reist de archieftrein langs de Wase scholen. Hiervoor werkten de Wase archivissen in 2008 een lessenspakket uit voor de tweede graad van het Middelenbaar Onderwijs.

WAASLAND-IN-STUKKEN

Het WAO wil nu samen met het grote publiek zijn tiende verjaardag vieren. Zo'n negentig bijzondere en grotendeels onbekende archiefdocumenten - zeg maar topstukken - uit de Wase lokale overheidsarchieven, inclusief het Provinciaal Archief te Gent en het Rijksarchief te Beveren, zijn samengebracht in een gelegenheidstentoonstelling. Het zijn documenten die niet alleen mooi ogen maar vooral inhoudelijk van belang zijn voor de geschiedenis van de regio: ze illustreren het verhaal van de verbondenheid van het toch o zo verscheiden Waasland.

Ook het persoonlijke verhaal komt aan bod: bezoekers kunnen ter plaatse hun voorouders uit Sint-Niklaas, Beveren en deelgemeenten opzoeken in de gedigitaliseerde akten van de Burgerlijke Stand uit 1796-1908.

WAASLAND - IN - STUKKEN
10 JAAR WAAS ARCHIEVENOVERLEG

Tentoonstelling
zaterdag 3 oktober
tot en met zondag 25 oktober 2009

de Bergeyckzaal | kasteel Cortewalle
Essendreef | Beveren

openingsuren
woensdag 14 - 17u en 20 - 22u •
zaterdag 14 - 17u • zondag 10-17u

gratis toegang • info: 03 750 17 50

VIJF PUNT WAASBOEKWIJN | HILMARE HILMARENS 3 - 0105 SANIT NIKLAAS

Als afsluiter put persfotograaf Paul De Malsche uit zijn persoonlijke beeldarchief om het Waasland te tonen zoals u het vandaag al dan niet kent.

WAASLAND-IN-STUKKEN

Tien jaar Waas Archievenoverleg

zaterdag 3 tot en met zondag 25 oktober 2009

kasteel Cortewalle, de Bergeyckzaal

Essendreef - Beveren

open op

woensdag 7, 14, 21 oktober van 14 tot 17u en van 20 tot 22u

zaterdag 3, 10, 17, 24 oktober van 14 tot 17u

zondag 4, 11, 18, 25 oktober van 10 tot 17u

toegang gratis

info 03 750 17 50

Laat je verleiden op Zenith 2009

Doe-beurs voor actieve 50-plussers in Brussels Expo
van 17 tot en met 21 november 2009

Zenith 2009 haalt al haar troeven uit de kast om de actieve 50-plussers te verleiden tot een onvergetelijk bezoek aan deze jaarlijkse doe-beurs. Alle zintuigen worden geprikkeld tijdens deze 16de editie. Verspreid over 2 paleizen en 5 zones biedt Zenith de perfecte mix van informatie, animatie en ontspanning, en dit alles op maat van de levenslustige 50-plusser.

Met een gemiddelde van 44.200 bezoekers per editie en 260 exposanten heeft Zenith een vaste stek ingenomen op de activiteitenkalender van de 50-plussers. Door een goede balans tussen de jaarlijkse, gewaardeerde formules en nieuwe concepten, weet de organisatie elk bezoek aan de beurs boeiend te houden.

Om het geheel overzichtelijk te houden, is het aanbod ook dit jaar ingedeeld in 5 grote zones die naadloos aansluiten bij de leefwereld van 50-plussers: **Gezond, Mooi & Fit, Lifestyle, Werk & Samenleving, Vrije tijd & Toerisme** en **Recht & Geld**. De beurs is een uniek platform waar de bezoeker terecht kan met al zijn prangende vragen, zonder dat er sprake is van drempelvrees. Hij kan er informatie inwinnen door voordrachten bij te wonen of door rechtstreeks naar de standhouders te gaan. Maar een bezoek aan Zenith is ook een ontdekkingsreis, een mooie gelegenheid om nieuwe producten, diensten en ervaringen te ontdekken en om inspirerende ideeën op te doen. Wat Zenith zo uniek maakt, is de profilering als doe-beurs. De actieve 50-plusser is een echte levensgenieter en de organisatie speelt hier dan ook op in. Alle zintuigen worden gestimuleerd: zien, luisteren, proeven, ruiken en voelen. Modeshows, optredens, een kunsttentoonstelling met werken van 50-plussers... U komt ogen te kort op Zenith. De bezoekers kunnen ook deelnemen aan tal van workshops.

Met de meest uiteenlopende exposanten en het boeiende en gevarieerde animatieprogramma zal Zenith ook dit jaar haar bezoekers weten te verleiden. Kortom: Zenith is dé beurs voor de actieve 50-plusser.

Zenith praktisch:

WANNEER? Van dinsdag 17 tot en met zaterdag 21 november 2009

OPENINGSUREN? elke dag van 10 tot 17.30 uur

WAAR? Brussels Expo, Paleis 3 en 8

TOEGANGSPRIJS? 8 euro. Bij dit artikel vindt u een **kortingsbon** waarmee u voor de helft van de prijs toegang hebt tot de beurs!

INFO? www.salonzenith.be

ROUTE?

met de auto:

- Brusselse ring uitrit 7a Expo
- volg de Zenith wegwijzers
- parking C (Romeinse Steenweg), 4 euro voor de hele dag met het openbaar vervoer:

TREIN & METRO:

- Brussel Zuid, metrolijn 6, richting Koning Boudewijn (halte Heizel, 100 m van Paleis 3)
- Brussel Centraal, metrolijn 5, richting Erasmus, overstap in Beekkant naar metrolijn 6, richting Koning Boudewijn (halte Heizel)

TRAM:

- lijn 4, 23, 51 en 94 (halte Heizel)

BUS:

- lijn 84 en 88 (halte Heizel)

Meer info:

Brussels Fairs and Exhibitions

Catherine Decuypere, organisatie Zenith

tel: + 32 (0)2 474 85 68

c.decuyper@bfe.be

Zenith
Brussels Expo 17-21 11 2009

Dagelijks van
10u tot 17u30
paleis 3 & 8

Reductiebon
-50%
~~€8~~ → €4

Bij afgifte van deze bon aan de kassa van Zenith 2009, betaalt u **slechts €4** voor uw inkomticket **i.p.v. €8**.
(1 bon per persoon)

Laat je verleiden ...

Voor meer info surf naar:
www.salonzenith.be
Ontdek er ook de mogelijkheid om een gratis kaart te bekommen.

Recht & Geld

Lifestyle

Werk & Samenleving

Vrije Tijd & Toerisme

Gezond, Mooi & Fit

